Dosarul nr. 2-23088166-05-2a-20012025

Judecătoria Cahul, sediul Cantemir
Judecător Mihail Osadcii

CURTEA DE APEL SUD, SEDIUL CAHUL

D E C I Z I E
În numele Legii

07 octombrie 2025 **municipiul Cahul**

Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător **Dmitrii FUJENCO**
Judecătorii **Inga GORLENCO și Evgheni BANCOV**
Grefier Tatiana Ghenciu

În lipsa:
Apelantului Marian Gheorghe
Intimatei Ana Andronic
Avocatului Anton Secrieru
Intervenienților accesorii Structura Teritorială de Asistență Socială Cantemir și Călărași

a examinat în ședință publică în ordine de apel, apelul declarat de avocatul Secrieru Anton în numele apelantului Marian Gheorghe, împotriva hotărîrii Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 05 aprilie 2024, pronunțată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Andronic Ana împotriva lui Marian Gheorghe, intervenienți accesorii Structura Teritorială de Asistență Socială Cantemir, Structura Teritorială de Asistență Socială Călărași cu privire la desfacerea căsătoriei, încasarea pensiei de întreținere și stabilirea domiciliului copilului minor cu mama și acțiunea reconvențională depusă de Marian Gheorghe împotriva Anei Andronic, intervenienți accesorii Structura Teritorială de Asistență Socială Cantemir, Structura Teritorială de Asistență Socială Călărași cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor cu tata și încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor,

Asupra cererii de apel, în baza materialelor și actelor dosarului cât și argumentelor prezentate în ședința de judecată, Completul de judecată,-

C O N S T A T Ă :

Cererea de chemare în judecată înaintată de Andronic Ana. (f.d.7-13).

La 20 iunie 2023, reprezentantul reclamantei Andronic Ana, avocatul Josu Artur, împuternicit prin Mandatul, Seria MA nr. 1622459 din 15 iunie 2023, s-a adresat în cadrul Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir cu cerere de chemare în judecată către Marian Gheorghe prin care a solicitat:

- desfacerea căsătoriei între Andronic Ana și Marian Gheorghe, încheiată la *****, înregistrată de Primăria Pitușca, raionul Călărași și trecută în registrul actelor stării civile la nr. 13,

- să fie stabilit domiciliul copilului *****, născut la *****, la locul său de domiciliu după divorț,

- să se încaseze forțat de la Marian Gheorghe, născut la *****, INDP *****, domiciliat în *****, pensie de întreținere, în beneficiul său pentru întreținerea copilului *****, născut la ***** în mărime de 2 000 lei lunar, din ziua de înaintare a cererii în instanța de judecată și până la majoratul copilului.

În motivarea cererii de chemare în judecată, s-a indicat faptul că, la *****, la Primăria Pitușca, raionul Călărași, a fost înregistrată căsătoria între reclamanta Andronic Ana și Marian Gheorghe, fapt trecut în registrul actelor de stare civilă la nr. 13.

Relatează că, în timpul căsătoriei, s-a născut fiul *****, la *****. Viața împreună cu pârâtul a eșuat, cu pârâtul nu mai sunt de fapt o familie din toamna anului 2018, din motiv că pârâtul era agresiv.

Indică că, copilul se află la întreținerea și educația sa, este atașat de ea, de aceea consideră că domiciliul lui trebuie să fie stabilit împreună cu reclamanta, așa cum dispune de toate condițiile materiale și morale pentru a asigura copilului un trai decent.

Totodată, consideră că de la pârât trebuie încasată forțat pensia pentru întreținerea copilului în mărime de 2 000 lei lunar, cu începerea din ziua de înaintare a cererii în instanța de judecată și până la majoratul copilului, fiindcă părinții au obligații egale față de copil.

Confirmă pe proprie răspundere că Marian Gheorghe domiciliază în *****, fapt care îl confirmă prin copia buletinului pârtului, care s-a păstrat la ea de când locuiau împreună.

Adaugă că, potrivit datelor statistice pe trim. II al anului 2022, minimul de existență pentru copil constituia 2 855 lei, sumă calculată pentru necesitățile minime ale unui copil, luând în considerație creșterea prețurilor în anul 2023, astfel considerând oportun de a încasa de la pârât suma de 2 000 lei lunar.

În drept, acțiunea a fost întemeiată pe prevederile art. 35, 37, 63, 74-75 ale Codului familiei, art. 5, 7, 166 ale Codului de procedură civilă.

Acțiunea reconvențională înaintată de avocatul Secrieru Anton în interesele pârâtului Marian Gheorghe. (f.d.37-41).

La 11 decembrie 2023, reprezentantul pârâtului Marian Gheorghe, avocatul Secrieru Anton, împuternicit prin mandatul Seria MA nr. 1950371 din 15 23 august 2023, prezent în cadrul ședinței de judecată, a înaintat acțiune reconvențională către Andronic Ana, prin care a solicitat:

- admiterea acțiunii reconvenționale,

- determinarea domiciliului copilului minor *****, născut la *****, împreună cu tatăl acestuia, Marian Gheorghe, IDNP***** la locul de trai în *****,

- încasarea din contul lui Andronic Ana, IDNP ***** în beneficiul lui Marian Gheorghe, IDNP***** pensia pentru întreținerea copilului minor *****, născut la *****, în mărime totală de 2 500 lei/ lunar,

- respingerea parțială a cererii de chemare în judecată depusă de Andronic Ana către Marian Gheorghe, în partea pretențiilor privind determinarea domiciliului copilului minor *****, născut la ***** cu mama acestuia și încasarea pensiei de întreținere.

În motivarea acțiunii reconvenționale s-a indicat că, la 31.10.2013, între Marian Gheorghe și Andronic Ana a fost înregistrată căsătoria, fapt care a fost trecut în registrul actelor de stare civilă cu nr. 13, în urma căsătoriei, la *****, s-a născut copilul minor *****.

Ulterior Andronic Ana a plecat peste hotarele Republicii Moldova, mai întâi în Federația Rusă, ulterior în Italia, unde se află și la momentul actual.

Relatează că, grija și întreținerea copilului minor ***** era pusă pe seama tatălui în mod exclusiv, copilul locuind cu acesta în *****, unde a frecventat școala până în anul școlar 2022/2023, ceea ce se confirmă prin caracteristica directorului gimnaziului Pitușca. La fel, indică că, de comun acord cu soția, au stabilit că, pe perioada vacanței de vară, copilul să meargă la bunica *****, iar înaintate de începerea anului școlar, copilul se întoarce la tatăl Marian Gheorghe în *****, însă, s-a întâmplat că, și în anul 2023, copilul minor a plecat la bunica în *****, iar pe la mijlocul lunii iulie, Marian Gheorghe a discutat ultima dată cu copilul, convenind cu el să plece să-l i-a pentru a trece comisiile medicale necesare pentru înscrierea în anul școlar 2023 – 2024.

Mai susține că, a fost contactat de către Andronic Ana, care i-a spus să uite de copil și că nu-l va mai vedea niciodată, că o să-l i-a peste hotare și că a înaintat o acțiune de divorț, încasarea pensiei de întreținere și determinarea domiciliului a copilului minor cu ea.

Adaugă că, văzând cele întâmplate, Marian Gheorghe s-a deplasat în ***** la domiciliul *****, pentru a lua copilul să-l pregătească pentru anul școlar, însă a constatat că la domiliul respectivei nu locuiește nimeni. Faptul că copilul se afla la bunica din data de 01.06.2023, este confirmat de către Primăria comuna Pleșeni, prin adeverința nr. 400 din 13.06.2023. Din spusele vecinilor, de câteva săptămâni, la acea casă nu mai stă nimeni, ulterior s-a constatat faptul că, copilul minor se afla împreună cu bunica acestuia, la cealaltă fată a reclamantei Andronic Ana, pe nume Paulina, iar mai apoi Marian Gheorghe, fiind ajutat de una dintre rudele reclamantei, a reușit să i-a legătura cu copilul minor și să discute cu acesta, care i-a spsu că bunica nu-i permite să discute cu el.

Cu referire la determinarea domiciliului copilului minor, invocând prevederile art. 63 alin. (2)-(3) din Codul familiei, susține c, la caz, toate criteriile enumerate supra sunt indubitabil întrunite de către Marian Gheorghe, întrucât, atașamentul copilului față de acesta, este evident, el, fiind unica persoană care manifestă grijă și îndeletnicirea necesară în vederea asigurării condițiilor de trai copilului minor, iar, pârâta, fiind plecată peste hotare, manifestă dezinteres total față de grija, educația, întreținerea, creșterea și bunăstarea acestuia.

Totodată, indică că, copilul minor a locuit până la 31.05.2023, doar cu tatăl, fiind evidentă legătura dintre aceștia, iar, chiar dacă instanța va decide ca domiciliul copilului minor să rămână cu mama acestuia, apare întrebarea, cine va avea grijă de copil în condițiile în care, mama copilului locuiește peste hotarele Republicii Moldova, iar tatăl, este categoric ca copilul să plece cu traiul peste hotarele Republicii Moldova. Prin urmare, fiind indubitabil necesar ca, domiciliul copilului minor să fie stabilit cu tatăl acestuia, în *****.

Cu referire la încasarea pensiei de întreținere, invocând prevederile art. 74 alin. (1)-(3), art. 76 alin. (1)-(2) din Codul familie, ține să menționeaze că, pârâta nu este angajată oficial în Republica Moldova, este plecată peste hotarele țării, iar, informația despre veniturile acesteia, nu dispun, iar conform informației Biroului Național de Statistică, mărimea coșului minim de existență în anul 2023, pentru un copil cu vârsta cuprinsă între 7-17 ani, coșul minim de existență, este de 3 022 lei.

Astfel, indică că, deși este destinată pentru a satisface în primul rând nevoile alimentare ale copilului, obligația legală de întreținere a copilului este mult mai complexă decât o simplă

îndatorire alimentară, pentru că menirea de a procura celui îndreptățit resursele necesare împlinirii şi a altor trebuinţe, precum cele privind asigurarea unei instruiri corespunzătoare, a unei locuinţe, a tratamentelor medicale (lunare). În asemenea condiţii, reclamantul reconvențional a considerat că suma de 2 500 de lei achitată lunar este rezonabilă pentru a acoperi proporţional cheltuielile de întreţinere a acestuia.

Mai mult decât atât, indică că, pensia de întreţinere trebuie să asigure nivelul anterior de asigurare materială a copilului. Aici, menționând că, copiii minori, pe lângă activitățile de bază şi anume, şcoală mai avea şi activități extracuriculare care contribuie la creşterea şi dezvoltarea acestora, şi anume sport.

Relatează că, privarea copiilor minori de aceste activități va influenţa la creşterea şi dezvoltarea acestora. Instanțele de judecată urmează a ține cont de principiul interesului superior al copilului, consacrat la art. 9 din Convenția cu privire la drepturile copilului, la care Republica Moldova este parte, de menținerea echilibrului drepturilor copiilor al ambilor părinți care nu se află în relație de căsătorie, precum şi de proporţionalitatea cuantumului pensiei de întreținere pentru fiecare copil în parte.

Menționează că, potrivit art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 - XII din 15.12. 1994 (Răspunderea familiei pentru copil) *Ambii părinţi, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legal poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ţinând cont în primul rând de interesele acestuia.*

La fel, indică că, articolul 18 alin. (1) al Convenției internaționale din 20.11.1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, prevede că *Statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit cărui ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinţilor sau, după caz reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.*

O situaţie similară este reglementată şi în art. 27 alin. (2) din Convenţie, care prevede faptul că *părinţilor şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților şi a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.*

Astfel, relatează că, prin prisma reglementărilor enunţate, se atestă faptul că, că potrivit legislaţiei, ambii părinţi au datoria de a compensa cheltuielile pentru întreţinerea copilului minor. Prin urmare, obligaţia părinţilor de a întreţine copilul său minor a apărut la data naşterii acestuia. La fel indică că, potrivit art. 98 din Codul familiei, *Persoana care are dreptul la întreţinere poate porni o acțiune privind încasarea pensiei de întreținere, indiferent de termenul care a trecut de la momentul apariției dreptului respectiv. Pensia de întreținere se încasează de la data adresării în instanţa judecătorească. Pensia de întreținere poate fi încasată pentru perioada anterioară adresării în instanţa judecătorească dacă se va stabili că în perioada respectivă s-au întreprins măsuri de acordare a întreţinerii, dar debitorul întreţinerii s-a eschivat de la plata pensiei.*

Conform Declarației drepturilor copilului din 1959 unde este precizat că, *copilul se va bucura de o protecţie specială şi i se vor oferi facilități prin lege şi prin alte mijloace menite să-i asigure o dezvoltare fizică, mentală, spirituală şi socială normale, în condiţiile libertăţii şi demnităţii, iar în adoptarea legilor necesare realizării acestui scop se va avea în vedere interesul superior al copilului.*

Concomitent, indică că, potrivit art. 3 alin. (1) din Convenția cu privire la drepturile copilului statuează expres că, *în toate acţiunile care privesc copii, întreprinse de instituţiile de*

asistenţă socială publice sau private, de instanţele judecătoreşti, autorităţile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala.

Susține că, concluzia dată, derivă şi din prevederile art. 18 alin. (1) al Convenţiei internaţionale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, care statuează că *statele părți vor depune eforturi pentru asigura recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.* Menționează că, o reglementare similară se regăseşte şi în art. 27 alin. (2) din Convenţie care statuează că, *părinţilor şi oricăror altor persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.*

În ordinea menționată, susține că urmează a fi ținut cont de faptul că mărimea minimului de existenţă se calculează prin însumarea mărimii valorice a coşului alimentar, a cheltuielilor pentru procurarea mărfurilor industriale şi pentru achitarea serviciilor prestate, precum şi a mărimilor primelor şi contribuţiilor obligatorii, iar coşul alimentar include seturi minime de produse alimentare determinate în baza normelor fiziologice minime (în energie şi substanţe nutritive) ale diferitor grupuri socio-demografice, aprobate de Ministerul Sănătății, Muncii şi Protecţiei Sociale, conform recomandărilor Organizaţiei Mondiale a Sănătăţii.

Prin urmare, suma de 2 500 lei pentru întreținerea copilului minor consideră a fi echitabilă și suficientă pentru asigurarea creșterii și dezvoltării normale a acestuia, cu menținerea nivelului de trai actual.

Poziția instanței de fond. (f.d. 68-78).

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 05 aprilie 2024, s-a admis parțial acțiunea înaintată de Andronic Ana împotriva lui Marian Gheorghe, intervenienți accesorii DASPF Cantemir și DASPF Călărași, cu privire la desfacerea căsătoriei, încasarea pensiei de întreținere și stabilirea domiciliului copilului minor cu mama.

S-a desfăcut căsătoria încheiată la *****, între Marian Gheorghe, IDNP:***** și Andronic Ana, IDNP: *****, la Primăria Pitușca, r-nul Călărași și trecută în registrul actelor de stare civilă sub nr. 13.

S-a determinat domiciliul copilului minor *****, născut la *****, INDP: *****, cu mama, Andronic Ana, IDNP: *****, fiind încredințat la creșterea și educarea ei.

S-a încasat de la Marian Gheorghe, IDNP:*****, în beneficiul Anei Andronic, IDNP: *****, pensia de întreținere pentru copilul minor *****, născut la *****, INDP: *****, în mărime de 1500 (una mie cinci sute) lei, lunar începând cu data 20 iunie 2023 şi până la atingerea majoratului de către copil.

S-a încasat de la Marian Gheorghe, IDNP:*****, în beneficiul statului taxa de stat de la care plată este scutită reclamanta la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 769,96 (șapte sute șaizeci și nouă) lei, 96 bani.

În rest, acțiunea în partea mărimii pensiei de întreținere s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Acțiunea reconvențională depusă de Marian Gheorghe împotriva Anei Andronic, intervenienți accesorii DASPF Cantemir și DASPF Călărași cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor *****, cu tata, și încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Solicitarea și argumentele apelantului. (f.d. 91).

La data de 15 aprilie 2024, avocatul Secrieru Anton în interesele lui Marian Gheorghe a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 05 aprilie 2024, invocând dezacord cu hotărârea pronunțată.

Ulterior, la 25 februarie 2025 avocatul Secrieru Anton în interesele lui Marian Gheorghe a prezentat cerere de apel motivată prin care a solicitat:

- admiterea apelului declarat;
- casarea hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 05 aprilie 2024, emiterea unei noi decizii, prin care cererea de chemare în judecată depusă de Andronic Ana să fie admisă parțial doar în partea desfacerii căsătoriei, cu respingerea restului pretențiilor ca neîntemeiate.
- admiterea acțiunii reconvenționale.
- determinarea domiciliului copilului minor *****, a.n. ***** împreună cu tatăl acestuia Marian Gheorghe, la locul de trai în *****.
- încasarea din contul lui Andronic Ana, în beneficiul lui Marian Gheorghe pensia pentru întreținerea copilului minor *****, în mărime totală de 2500 lei lunar.

În motivarea apelului pe lângă argumentelor invocate în acțiunea reconvențională s-a invocat că, din vara anului 2023 și pînă în toamna anului 2024, copilul a locuit cu bunica acestuia, iar mama sa, adică Andronic Ana fiind plecată peste hotarele Republicii Moldova, nu s-a reîntors niciodată în țară în această perioadă, pentru a avea grijă și de a întreține copilul minor. Faptul că copilul se află la bunica din data de 01.06.2023 este confirmat de către primăria comunei Pleșeni prin adeverința nr. 400 din 13.06.2023. Mai apoi, în toamna anului 2024, copilul minor a contactat pe tatăl său spunându-i că nu mai dorește să locuiască cu bunica, și că vrea să se întoarcă acasa, adică în *****. Drept urmare, prin refuzul semnat de bunica ***** din 11.10.2024, copilul a fost transmis spre creștere și educare către tatăl acestuia, refuzul fiind semnat în prezența primarului comunei Pleșeni, Oleg Boboc și a asistentului social Ciorici Ionela. La moment copilul minor frecventează gimnaziul din satul Pituşca raionul Călăraşi, fapt confirmat prin adeverința nr. 648 din 25.02.2025 și confirmarea Primăriei s. Pituşca nr. 74 din 25.02.25.

Cu referire la pretenția privind stabilirea domiciliului copilului minor, face trimitere la prevederile art.63 alin.(2) Codul familiei. La caz, relatează că instanța de judecată deși a stabilit domiciliul copilului minor cu mama acestuia, totuși copilul până la momentul emiterii hotărârii cât și după, a locuit cu bunica. Mama copilului, fiind plecată peste hotare, fapt confirmat de reprezentant și martor, nu a venit nici măcar o singură dată în acest interval de timp pentru a vedea starea copilului, pentru ai acorda grija și afecțiunea sa. Apare întrebarea logică și pertinentă dacă un părinte locuiește separat de copil, poate fi determinat domiciliul acestuia împreună cu el. Or, legea spune clar, copilul trebuie să locuiască cu unul din părinți, dar nu cu bunica sau cu alte rude.

Menționează că, această obiecție a fost ridicată și în cadrul instanței de fond însă, nu s-a ținut cont de aceasta, cum nu s-a ținut cont de faptul că, copilul minor anterior a locuit cu tatăl în satul Pituşca unde frecventa gimnaziul, cursuri de sport, avea prieteni etc. Prin schimbarea domiciliului cu mama acestuia (în realitate cu bunica), nu s-a ținut cont de interesul superior al copilului, de necesitatea menținerii sau asigurării cel puțin a condițiilor de trai și a stării de fapt anterioare. Copilul a fost nevoit să-și schimbe școala, să-și caute noi prieteni, ca ma apoi, după un an de zile să nu mai dorească să locuiască cu bunica și să revină la întreținerea tatălui. La fel, când copilul a menționat că nu mai dorește să locuiască cu bunica, autoritatea tutelară din comuna Pleșeni a solicitat prezența mamei pentru a soluționa disputa referitor la domiciliul

copilului, însă aceasta nu a plasat interesul copilului mai sus de tot, ci a preferat să rămână peste hotarele Republicii Moldova, fapt ce a condus la transmiterea copilului către tatăl Marian Gheorghe. În consecință, consideră că soluția instanței de fond este neîntemeiată şi ilegală în partea stabilirii domiciliului copilului minor cu mama acestuia fapt de a condus la aceea că copilul să fie întors în grija tatălui. Totodată, chiar dacă acesta nu are vârsa de 14 ani şi nu poate alege cu cine să locuiască, totuşi, prin acţiunile sale concludente, a ales domicilerea cu tatăl, fapt ce impune casarea hotărârii în acest capăt.

Cu referire la pretenția privind încasarea pensiei de întreținere, menţionează că, în măsura în care, domiciliul copilului va fi stabilit cu tatăl acestuia, atunci, şi pensia de întreținere urmează a fi încasată în beneficiul acestuia din contul Anei Andronic. Pârâta nu este angajată oficial în Republica Moldova, la momentul actual este plecată peste hotarele țării, iar, informația despre veniturile acestuia nu dispune. Conform informaţiei Biroului Naţional de Statistică, mărimea coşului minim de existenţă în anul 2023, pentru un copil copil cu vârsta cuprinsă între 7-17 ani, coşul minim de existenţă este 3022,0 lei. Iar, pentru primul semestru al anului 2024, coşul minim de existenţă pentru un copil copil cu vârsta cuprinsă între 7-17 ani este de 3 096,3 lei. Deşi este destinată pentru a satisface în primul rând nevoile alimentare ale copilului, obligația legală de întreținere a copilului este mult mai complexă decât o simplă îndatorire alimentară, pentru că are menirea de a procura celui îndreptățit resursele necesare împlinirii şi a altor trebuinţe, precum cele privind asigurarea unei instruiri corespunzătoare, a unei locuințe, a tratamentelor medicale (lunare). În asemenea condiții, reclamantul reconvenţional a considerat că suma de 2 500 de lei achitată lunar este rezonabilă pentru a acoperi proporţional cheltuielile de întreținere a acestuia. Mai mult decât atât, pensia de întreţinere trebuie să asigure nivelul anterior de asigurare materială a copilului. Aici, menţionează că, copiii minori, pe lângă activitățile de bază și anume, scoală mai avea şi activități extracurriculare care contribuie la creşterea şi dezvoltarea acestora, şi anume sport. Privarea copiilor minori de aceste activități va influenţa la creşterea şi dezvoltarea acestora.

În drept, apelul a fost întemeiat pe prevederile art. art. 358, 362, 385 lit. c), 386 alin. (1), lit. c) Cod de procedură civilă.

Referința intimatei Andronic Ana.

La data de 02 aprilie 2025, intimata Andronic Ana a depus referință la cererea de apel, solicitînd:

- examinarea cauzei în lipsa sa,
- admiterea parțială a cererii de apel depuse de Marian Gheorghe împotriva hotărîrii Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 05 aprilie 2024,
- casarea hotărîrii cu emiterea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată depusă de Andronic Ana să fie admisă parțial, în partea desfacerii căsătoriei, să fie stabilit domiciliul copilului minor ***** cu tatăl acestuia Marin Gheorghe la locul de trai a apelantului în *****.
- încasarea din contul lui Ana Andronic în beneficiul lui Marin Gheorghe pensia de întreținere a copilului minor ***** în mărime de 1500 lei lunar.

Suplimentar a menționat că, după pronunțarea hotărîrii din 05 aprilie 2024 situația s-a schimbat, copilul ***** a fost luat de tatăl său, Marian Gheorghe și la moment locuiește cu el în *****, motiv pentru care este de acord parțial cu cererea de apel depusă de apelant și anume cu desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului cu tata și încasarea de la ea a pensiei de întreținere în mărime de 1500 lei, menționînd că suma de 2500 lei lunar este o sumă prea mare pentru ea, este invalidă și lucrează ocazional. Minimul de existență pentru un copil de 7-17 ani

este de 3096,3 lei, pe semestrul I, anul 2024 şi instanța ar urma să țină cont de această sumă şi restul circumstantelor la stabilirea sumei pensiei de întreținere.

Luînd în considerație că nu are venit stabil şi că conform practicii judiciare pensia alimentară se încasează ținînd cont de datele Biroul Național de Statistică, iar unele instanțe stabilesc suma pensiei alimentare fix în jumătate conform datelor Biroului Național de Statistică, consideră 1500 lei o sumă rezonabilă luînd în considerare că este invalidă.

Termenul de declarare a apelului.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.*

Completul de judecată constată că, hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost pronunțată la data de 05 aprilie 2024 în ședința de judecată cu participarea reprezenattului reclamantei Andronic Ana, avocatul Josu Artur, pînîtului Marian Gheorghe și reprezentantului acestuia avocatul Secrieru Anton.

Cerere de apel a fost înregistrată de către avocatul Secrieru Anton în interesele lui Marian Gheorghe la data de 15 aprilie 2024, din ce rezultă că termenul legal de declarare a apelului a fost respectat.

Argumentele participanților la proces.

Cauza a fost examinată în lipsa apelantului Marian Gheorghe, avocatului acestuia Anton Secrieru, intimatei Ana Andronic, STAS Cantemir și STAS Călărași, care au fost legal citați, nu s-au prezentat în ședința de judecată.

Prin cereri, intimata Ana Andronic, reprezentantul STAS Cantemir și STAS Călărași au depus cereri prin care au solicitat examinarea cauzei în lipsa lor.

Conform art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, *neprezentarea în ședința de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanților acestora, precum și a unui alt participant la proces, citați legal despre locul, data și ora ședinței, nu împiedică judecarea apelului.*

Fiind în prezența datelor de respectare a citării legale a participanților la proces, în lipsa unei cereri de amînare, Completul de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora.

Aprecierea instanței de apel.

Examinând materialele cauzei, Completul de judecată consideră necesar de a admite apelul declarat, cu casarea parțială a hotărârii primei instanțe, în partea pretențiilor privind încasarea pensiei de întreținere și stabilirea domiciliului copilului minor cu mama, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 385 lit. c) Cod de procedură civilă, *instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept: să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre.*

De asemenea, în corespundere cu art. 373 alin. alin. (1), (2) și (5) Cod de procedură civilă, *instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.*

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Completul de judecată menționează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, în limitele apelului declarat. Prin urmare, Completul de judecată constată că în apelul declarat de către avocatul Anton Secrieru în numele apelantului Marian Gheorghe, se invocă pretențiile doar în partea ce ține de încasarea pensiei de întreținere și stabilirea domiciliului copilului minor cu mama.

Soluția primei instanțe referitor la desfacerea căsătoriei nu a fost contestată cu apel, motiv din care Completul de judecată nu se va expune asupra legalității și temeiniciei soluției primei instanțe referitor cerința din cererea de chemare în judecată referitor la desfacerea căsătoriei, așa cum nu au fost formulate obiecții împotriva acesteia.

Conform art. 386 alin. (1) lit. a), c) Cod de procedură civilă, *hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanța de apel dacă: circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin; concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sânt în contradicție cu circumstanțele cauzei.*

Conform art. 239 Cod de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.*

Iar potrivit art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.*

Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce iau fost prezentate.

Potrivit art. 6 CEDO, instanței judecătorești îi este atribuită obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Țările de Jos). Din interpretarea art. 6 al CEDO, se reține că, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Completul de judecată consideră că, prima instanță nu a determinat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante ce țin de acțiunea reconvențională înaintată de Marian Gheorghe prin intermediul avocatului Secrieru Anton împotriva lui Andronic Ana și a emis o soluție, concluziile căreia contravin circumstanțelor stabilite în cauză, ce impune necesitatea casării hotărârii în această parte.

Conform prevederilor art. 118 alin. (1) Codul de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

În conformitate cu art. 130 alin. (1), (2), (3), (4) Cod de procedură civilă, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea*

multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor.

Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Completul de judecată reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Completul de judecată notează că dezacordul apelantului cu hotărârea atacată se reduce la respingerea acțiunii reconvenționale.

Din materialele dosarului rezultă că, la *****, la Primăria Pitușca, raionul Călărași, a fost înregistrată căsătoria între reclamanta Andronic Ana și Marian Gheorghe, fapt despre care a fost trecut în registrul actelor de stare civilă la nr. 13. (f. d. 9).

Concomitent, s-a stabilit că reclamanta Andronic Ana și pârâtul Marian Gheorghe sunt părinții copilului minor *****, născut la data de *****, fapt confirmat prin certificatul de naștere seria *****, eliberat la data de 10 decembrie 2023 de către Primăria Pitușca, raionul Călărași. (f.d. 10, 42).

În confirmarea pretențiilor sale, la cererea de chemare în judecată, reclamanta Andronic Ana, a anexat adeverința eliberată de Administrația Publică Locală cu nr. 400 din 13.06.2023, prin care se confirmă faptul că copilul minor *****, locuiește la bunica din data de 01.06.2023, dar se află în grija și la întreținerea reclamantei, ce trimite bani și sună copilul. (f.d. 11).

În confirmarea pretențiilor sale, reclamantul reconvențional, prin acțiunea reconvețională, a anexat și caracteristica copilului *****, elev al clasa III, eliberată de Instituția Publică Gimnaziul din *****, potrivit căreia a dorit să probeze că colul este cu tata. (f. d. 43-44).

În urma examinării cause civile, prima instanță a hotărît a admite integral pretențiile reclamantei Andronic Ina și a determinat domiciliul copilului minor *****, născut la *****, cu mama, Andronic Ana și a dispus încasarea de la Marian Gheorghe în beneficiul Anei Andronic pensia de întreținere pentru copilul minor ***** în mărime de 1500 lei, lunar începând cu data 20 iunie 2023 până la atingerea majoratului de către copil.

Completul de judecată notează că după pronunțarea hotărîrii din data de 05 aprilie 2024, la cererea de apel, apelantul Marian Gheorghe a anexat refuzul lui *****, bunica copilului *****, potrivit căreia, ultima refuză să aibă grijă de nepotul ei *****, din motiv că are o vîrstă înaintată și nu face față comportamentului nepotului său. Este de acord să îl i-a la întreținere tatăl copilului, Marian Gheorghe. (f.d.106).

La fel, în calitate de probe materiale, la cererea de apel au fost anexate adeverința nr.651 din 30.09.2025 eliberată de IP Gimnaziul Pitușca, pe numele elevului ***** *****, născut la

*****, din care rezultă că este elev în clasa a VI-a în IP Gimnaziul Pitușca, raionul Călărași. (f.d.147).

Potrivit actului din 25.02.2025, eliberat de Primarul satului Pitușca, se confirmă că, copilul *****, locuiește la moment cu tata Marian Gheorghe, domiciliat în *****. (f.d.108).

Conform Avizului nr.1805 din 01.10.2025 eliberat de șeful Direcție Generală, STAS Călărași, Tudor Enachi, cet. Marian Gheorghe locuiește în *****, împreună cu copilul său minor *****, a.n. *****. (f.d.143-144).

La rîndul său, Andronic Ana, a anexat la referința cu nr. 978 din 02.04.2025, prin care a solicitat admiterea acțiunii reconvenționale, certificatul de dezabilitate și capacitate de muncă, care indică că, intimata Andronic Ana, a.n. ***** are ***** (f.d.121, 121verso) și beneficiază de pensie de*****. (f.d.122).

Reieșind din probele materiale administrate și coroborareaa cestora, Completul de judecată consideră că, instanța de fond prematur a ajuns la concluzia de a respinge acțiunea reconvențională.

În această parte este de menționat că, instanţa judecătorească soluționează litigiul privind stabilirea domiciliului copilului minor, reieșind din condițiile concrete în care se educă copilul şi de prevederile art. 63 Codul familiei, ținând cont de interesele copilului, atașamentul copilului față de fiecare dintre părinți, vârsta copilului, calitățile morale ale părinților, relațiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilitățile părinților de a crea condiții adecvate pentru educația şi dezvoltarea copilului.

În contextul pretenției înaintate, se reține că, articolul 16 din Legea nr. 338 din 15.12.1994 privind drepturile copilului statuează că *fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinții, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu aceştia, cu excepția cazurilor în care despărțirea de un părinte sau de ambii părinți este necesară în interesul copilului.*

În același timp art. 19 din Convenția pentru protecția copilului statuează că, *statele părți vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinții săi împotriva voinței acestora, exceptând situația în care autoritățile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare şi cu respectarea legilor şi a procedurilor aplicabile, că această separare este în interesul suprem al copilului. O astfel de decizie poate deveni necesară în cazuri particulare cum ar fi, de exemplu, în cazul copiilor maltratați sau neglijați de părinți sau în cazul în care părinții trăiesc separat şi se impune luarea unei hotărâri cu privire la locul de reşedință a copilului.*

În acest sens, Curtea Europeană a drepturilor Omului a reiterat principiul bine stabilit în jurisprudența sa, conform căruia scopul Convenției nu este de a proteja drepturile teoretice sau iluzorii ci cele concrete și efective. Prin urmare, și la încredințarea copiilor minori, condiția esențială de care instanțele judecătorești au îndatorirea să se pronunțe, constă în interesul superior al copilului, interes ce urmează a fi stabilit prin examinarea tuturor criteriilor consacrate în acest domeniu.

Potrivit art. 54 Codul familiei *copilul are dreptul să-şi exprime opinia la soluţionarea în familie a problemelor care îi ating interesele şi să fie audiat în cursul dezbaterilor judiciare sau administrative. De opinia copilului se ţine cont în mod obligatoriu, în conformitate cu vârsta şi gradul său de maturitate, dacă aceasta nu contravine intereselor copilului.*

Conform art. 63 Codul familiei *În cazul cînd părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor. În cazul în care părinţii locuiesc separat, copilul care a atins vârsta de 14 ani alege cu care dintre părinţi vrea să locuiască. Dacă acesta refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul copilului se stabileşte prin acordul părinţilor. Dacă lipseşte acordul părinţilor cu privire la stabilirea*

domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabileşte de către instanţa de judecată, ţinând cont de interesele şi opinia copilului, în conformitate cu vârsta şi gradul său de maturitate. În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vîrsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.) La determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi, care va conţine, după caz, şi informaţia disponibilă privind actele de violenţă în această familie şi persoana agresorului familial. În cazul în care lipseşte acordul părinţilor cu privire la stabilirea domiciliului copilului, până la stabilirea acestuia de către instanţa de judecată, domiciliul copilului este considerat domiciliul părintelui cu care acesta locuieşte permanent. În cazul indicat la alin.(4), părintele care locuieşte separat de copil are dreptul să petreacă timpul cu copilul la domiciliul său, dacă aceasta nu contravine interesului superior al copilului, luându-se în consideraţie vârsta copilului, proximitatea domiciliului părintelui care locuieşte separat, frecventarea studiilor/participarea la activităţi extraşcolare, conform unui program stabilit de autoritatea tutelară teritorială.

Art. 64 Codul familiei reglementează exercitarea drepturilor părinteşti în cazul cînd părinţii locuiesc separat, stabilind la alin. (2^2) și (2^3) că *în cazul în care părintele la domiciliul căruia a fost stabilit domiciliul copilului pleacă temporar în altă localitate din ţară sau de peste hotare, la muncă sau în alte scopuri, iar copilul rămâne în grija altei persoane, părintele care locuieşte separat de copil îşi păstrează dreptul de a vizita copilul conform programului de întrevedere. În cazul în care părintele la domiciliul căruia a fost stabilit domiciliul copilului pleacă în altă localitate din ţară sau de peste hotare împreună cu copilul ori lăsând copilul în custodie, acesta asigură comunicarea copilului cu celălalt părinte prin intermediul tehnologiilor informaţionale sau prin alte mijloace, precum şi posibilitatea vizitării copilului de celălalt părinte, iar şa alin. (3) – că în cazul nerespectării hotărîrii instanţei judecătoreşti, la cererea părintelui care locuieşte separat de copil, instanţa judecătorească, ţinînd cont de interesele şi opinia copilului, în funcţie de vîrsta şi gradul său de maturitate, poate decide transmiterea copilului către acesta.*

Completul reține că prima instanță corect a constatat că, Andronic Ana și Marian Gheorghe sunt părinții copilului minor *****, născut la *****, fapt confirmat prin certificatul de naștere.

Potrivit declarațiilor părților și probelor materiale rezultă că, părinții nu au fost în măsură să decidă asupra chestiuni la care dintre ei va locui copilul, astfel prin hotărîrrea judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 05 aprilie 2024, copil a fost încredintat mamei, Andronic Ana.

Totodată, Completul de judecată reține că, copilul minor ***** din momentul despărții părților s-a aflat la întreținerea și educarea mamei Andronic Ana, dar de facto, locuia cu mama sa (bunica) în *****, fapt care nu a fost negat de părți.

Andronic Ana, ulterior a plecat peste hotarele țării, iar grija și întreținerea copilului ***** a rămas pe seama tatălui, copilul a început să locuiască cu acesta în *****, unde a frecventat școala, fapt confirmat prin caracteristica eliberată de IP Gimnaziul Pitușca, raionul Călărași, elevului *****. (f.d.43-44). Potrivit caracteristicii, eliberate în decembrie 2023, se menționează că, ***** este în calasa III și copilul a învățat în școala respectivă timp de 3 ani. ***** avea rechizite, toate cele necesare pentru școală, mereu era fericit, curat. În fiecare zi tata îi dădea bani de buzunar pentru o chiflă, suc.

Conform caracteristicii eliberate la 30 septembrie 2025 de IP Gimnaziul Pituşca, raionul Călăraşi, ***** este elev în clasa VI-a, se remarcă printr-un comportament respectuos și ascultător față de cadrele didactice și colegi. Manifestă o reușită școlară de nivel mediu. (f.d.148).

Din ancheta socială efectuată la domiciliul tatălui Marian Gheorghe, Completul de judecată reține că la locuința acestuia există condiții suficiente pentru creșterea, îngrijirea şi educarea copilului.

Completul de judecată conclude că instanța de fond incorect a apreciat cumulul probelor, în măsură insuficientă a fost examinat interesul minorului, fiind lăsat în afara atenției criteriul vârstei, în situația în care se reține că din punct de vedere al condițiilor materiale, acestea sunt oferite în general asemănător, de fiecare dintre părinți. Instanța de fond nu a luat în considerare și un alt criteriu legat de interesul minorului, având în vedere că prin stabilirea domiciliului la tată se asigura minorului o locuință principală și statornică, respectiv unde a locuit copilul până în prezent și mediul familial în care a crescut până la această vârstă.

Lecturând materialele cauzei, Completul de judecată reține că, ordinea de participare la educarea copilului, timpul, durata şi locul comunicării părinților cu copilul este diferit, iar tata copilului este în permanent în preajma acestuia. Din momentul despărțirii, Andronic Ana mai mereu se afla peste hotarele țării, copilul fiind în grija bunicii, și datorită vârstei minore a lui *****, condițiilor fiziologice de dezvoltare a copilului la vârsta de 10 ani, contactul și comunicarea între mamă și fiu a fost practic inexistent din care considerente nu se poate constata atașamentul bine conturat al copilului fața de mamă.

Totodată, Completul de judecată reține că, însăși intimata Andronic Ana prin referință a confirmat faptul că copilul locuiește cu tata Marian Gheorghe, în *****, este de acord cu cerința din cererea de apel privind stabilirea domiciliului copilului minor cu tatăl acestuia, invocînd că ea este invalidă și lucrează ocazional.

În speță, din probele administrate, rezultă că minorul se află în îngrijirea exclusivă a tatălui, care îi oferă condiții de creștere şi educare. Unul din principiile prin care se realizează respectarea şi garantarea drepturilor copilului este asigurarea stabilității și continuității în îngrijirea, creșterea şi educarea copiilor. În vederea asigurării unei continuități în mediul familial şi a unui climat familial stabil, instanţa apreciază că se impune ca minorul să aibă în continuare locuința la tatăl său, care se ocupă de creșterea şi educarea lui, între ei existând un atașament reciproc datorită vârste minore, măsura venind în întâmpinarea principiilor stabilite în legislaţia privind protecția minorilor.

Astfel, Completul de judecată nu găsește impiedimente privind detereminarea domiciliului copilului minor cu tata și consideră necesar de a admite pretenția din acțiunea reconvențională depusă de Marian Gheorghe și a stabili domiciliul copilului minor *****, născut la ***** cu tatăl Marian Gheorghe, fiind încredințat la creșterea și educarea lui.

Cu referire la pretenția privind încasarea pensiei de întreținere.

Din materialele cauzei, Completul de judecată stabilește că, apelantul Marian Gheorghe prin acțiunea reconvențională cît și prin cererea de apel a solicitat încasarea pensiei de întreținere a copilului minor *****, în sumă de 2500 lei, pretenție care a fost respinsă prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 05 aprilie 2024, ca neîntemeiată.

Prin referință, intimata Andronic Ina a fost de acord și cu această pretenție, dar a solicitat să fie stabilit cuantumul la suma de 1 500 lei lei lunar, iar ca temei a invocat faptul că are *****.

În conformitate cu prevederile art. 18 din Convenția internațională din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, *ambii părinţi au responsabilităţi comune pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Părinţii sau, după caz, reprezentanţii săi legali sunt principalii responsabili de creşterea şi dezvoltarea copilului. Aceştia trebuie să acţioneze, în primul rând, în interesul suprem al copilului*.

Potrivit art. 18, alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, *ambii părinţi, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principal pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spiritual şi socială a copilului, ţinînd cont în primul rînd de interesele acestuia*.

Potrivit prevederilor art.74 Codul familiei, *(1) Părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. (2) Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. (3) Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.*

Conform prevederilor art.74 Codul familiei, *(1) Pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 - pentru un copil, 1/3 - pentru 2 copii şi 1/2 - pentru 3 şi mai mulţi copii. (2) Cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante. (3) În cazul în care unii copii rămîn cu un părinte, iar alţii - cu celălalt, pensia de întreţinere plătită în favoarea părintelui mai puţin asigurat se stabileşte într-o sumă bănească fixă, determinată conform art.76.*

Potrivit prevederilor art.76 Codul familiei, *(1) În cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. (2) Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.*

La caz, este de menționat că normele de drept național și internațional stabilesc că răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. Deoarece, oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală și socială, iar părinților care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Totodată, la încasarea pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă urmează să se ţină cont de starea materială şi familială a părţilor și de alte circumstanţe importante, precum și de faptul că părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

Starea materială reprezintă situaţia socio-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreţinerea unei vieţi decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor

imobile şi mobile deţinute în proprietate, a veniturilor obţinute din activităţi generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influenţează nemijlocit aspectul economic al persoanei (ex.: capacitatea de muncă, studiile etc.).

Sintagma alte circumstanţe importante, lasă o marjă de apreciere instanţei de judecată, din perspectiva unor factori care nu se încadrează în condiţiile reliefate supra (ex.: chestiuni de ordin medical).

Lecturând materialele dosarului, Completul de judecată constată că, potrivit certificatului de dezabilitate și capacitate de muncă, intimata Andronic Ana, a.n. ***** are *****, are 30% păstrat al capacității de muncă și beneficiază de pensie de*****.

La materialele cauzei civile nu au fost prezentate alte probe materiale din care să rezulte alte venituri ale intimatei, care ar contrazice declarațiile ultimei din referință.

Având în vedere dispozițiile legale menționate supra precum şi nevoile crescute impuse de necesitatea asigurării pentru minor a celor mai bune condiții pentru o dezvoltare armonioasă şi pentru o bună educație, posibilitățile materiale ale tatălui, instanța de apel apreciază că minorul se afla în nevoie şi se impune obligarea reclamantei Andronic Ana la plata în favoarea lui Marian Gheorghe a unei pensii de întreținere, dar nu în cuantumul solicitat de apelant.

Completul de judecată reține că, apelantul Marian Gheorghe a solicitat încasarea pensiei de întreținere de la Andronic Ana în sumă de 2500 lei, făcînd referire la informația Biroului Național de Statistică, menționînd că mărimea coșului de existență în anul 2023, pentru un copil cu vîrsta cuprinsă între 7-17 ani este de 3022 lei, iar pentru primul semestru al anului 2024, coșul minim de existență este de 3096, 3 lei.

Potrivit prevederile art. 58 alin. (1) Codul familiei, *părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, prin urmare părinţii contribuie în mod egal la întreţinerea copilului minor.*

Din dispozițiile legale citate supra, rezultă cert că ambii părinți, în egală măsură, au obligaţia de a compensa cheltuielile pentru întreținerea copiilor săi minori, însă stabilirea unei pensii de întreținere în mărime de 2500 lei lunar, așa cum a fost solicitat prin cererea reconvențională, ar depăși în mod vădit capacitatea financiară a mamei (care are grad de invaliditate și lucrează ocazional) și ar transfera întreaga povară a întreținerii asupra unuia dintre părinți, contrar principiului echilibrului contribuțiilor parentale.

În consecință, Completul de judecată ajunge la concluzia de a admite parțial această pretenție solicitată prin cererea reconvențională, urmează a obliga reclamanta Andronic Ana să plătească în beneficiul Marian Gheorghe, pensia de întreținere a copilului minor *****, născut la ***** în sumă de 1500 lei lunar, începând cu data 11 decembrie 2023 până la atingerea majoratului de către copilul minor.

În baza materialelor și actelor dosarului, conducându-se de prevederile art. art. 385 lit. c) și 390 Cod de procedură civilă, Completul de judecată,-

D E C I D E :

Se admite apelul declarat de către avocatul Secrieru Anton, în numele apelantului Marian Gheorghe.

Se casează parțial, hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 05 aprilie 2024, pronunțată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată Andronic Ana împotriva lui Marian Gheorghe, intervenienți accesorii Structura Teritorială de Asistență Socială Cantemir, Structura Teritorială de Asistență Socială Călărași cu privire la desfacerea căsătoriei, încasarea pensiei de întreținere și stabilirea domiciliului copilului minor cu mama și acțiunea

reconvențională depusă de Marian Gheorghe împotriva Anei Andronic, intervenienți accesorii Structura Teritorială de Asistență Socială Cantemir, Structura Teritorială de Asistență Socială Călărași cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor cu tata și încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care:

Se respinge, ca fiind neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de Andronic Ana împotriva lui Marian Gheorghe, intervenienți accesorii Structura Teritorială de Asistență Socială Cantemir, Structura Teritorială de Asistență Socială Călărași în partea pretențiilor privind încasarea pensiei de întreținere și stabilirea domiciliului copilului minor cu mama.

Se admite parțial acțiunea reconvențională depusă de Marian Gheorghe împotriva Anei Andronic, Structura Teritorială de Asistență Socială Cantemir, Structura Teritorială de Asistență Socială Călărași cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor cu tata și încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor.

Se determină domiciliul copilului minor *****, născut la *****, IDNP *****, cu tata, Marian Gheorghe, IDNP*****.

Se încasează de la Andronic Ana, IDNP ***** în beneficiul lui Marian Gheorghe, IDNP*****, pensia de întreținere pentru copilul minor *****, născut la *****, IDNP *****, în mărime de 1500 lei (una mie cinci sute) lei, lunar începînd cu data de 11 decembrie 2023 și pînă la atingerea majoratului de către copil.

În rest, hotărîrea Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir din 05 aprilie 2024, în partea pretenției Anei Andronic împotriva lui Marian Gheorghe cu privire la desfacerea căsătoriei, se menține fără modificări.

Decizia este definitivă și executorie din momentul pronunțării, însă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Președintele ședinței, judecător **Judecător** **Judecător**
Dmitrii FUJENCO **Inga GORLENCO** **Evgheni BANCOV**